

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Силлабус

82/11

20 беттің 1 беті

ТҮПНҰСҚА

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
Силлабус		82/11 20 беттің 1 беті

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
жанындағы медицина колледжі

Силлабус

Пәні: АП-11 «Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім»

Мамандығы: 0302000 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 0302043 «Жалпы практика мейіргері»

Курсы: 4

Семестрі: 8

Бақылау түрі: Емтихан

Оқу сағатының көлемі /кредиттің: 120/4

БӨЖ: 50

БӨӨЖ: 5

Аудиториялық: 10

Симуляция: 25

Клиникадағы тәжірибе: 30

Шымкент, 2024

Силлабусты «Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім» пәнінің жұмыс бағдарламасы негізінде құрастырды.
Оқушы: Тулепбергенова Г.У.

Мамандығы: 0301000 «Емдеу ісі»

Біліктілігі: 0301023 «Акушер»

«Клиникалық пәндер-II» кафедрасының отырысында қаралды және ұсынылды.

хаттама № 1 " 02 " 09 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі [Signature] Сагиндыков Н.Н.

ПЦК мәжілісінің отырысында қаралды және ұсынылды.

№ 2 хаттама " 03 " 09 2024 ж.

ПЦК төрайымы [Signature] Айбекова Г.Н.

Әдістемелік Кеңес отырысында мақұлданды

№ 3 хаттама " 04 " 09 2024 ж.

ӘК төрағасы [Signature] Мамбеталиева Г.О.

Оқытушылар туралы мәліметтер

№	Ф.И.О.	Ученая степень	Предмет	Электронный адрес
1	Сагиндыков Н.Н.	Зав.кафедры к.м.н.	«Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім»	Nurislam.otrar@mail.ru
2	Тулепбергенова Г.У.	Преподаватель м.м.н.	«Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім»	Tulepbergenova.g@mail.ru
3	Мерекеева Г.А.	Преподаватель м.м.н.	«Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім»	Gmerkeeva@mail.ru
4	Конырбаева К.Н.	Преподаватель	«Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім»	Kkonyrbaeva@mail.ru
5	Килыбаева Л.А.	Преподаватель	«Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім»	Kilybaeva@mail.ru
6	Байділда Д.Ә	Преподаватель	«Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім»	Baidilda@mail.ru
7	Кененбаева М.Б	Преподаватель	«Наркологиядағы психикалық денсаулық және мейіргерлік күтім»	Kenenbaeva@mail.ru

1.1. Кіріспе: Психикалық денсаулық және наркология медицинадағы маңызды және өзекті пәндердің бірі болып саналады. Денсаулық психологиясы – ғылыми және клиникалық психологияның, психоаналитикалық және психосоматикалық медицинаның тереңге жайылған тамыры. Денсаулық психологиясының міндеті – теорияны қолдану, психологиялық денсаулықтың дамуы және физикалық денсаулықты сақтау, системалық позициясын, аурудың ерекше түрін қарастыру. Адамның психикалық денсаулығын сақтауда есінің өзгеруі, өмірлік денсаулық мотивациясы, өмірлік құндылықтарын дамытуы ескеріледі. Адамның физикалық денсаулығы жалпы денсаулық жағдайын құрайды. Психика – жоғарғы ұйымдастырылған материясын, миын, субъектісі мен объектісінің шындық формасының белсенділігін көрсетеді.

Наркология – психоактивті заттарға тәуелділіктің пайда болу шарттары мен механизмдерін, олардың әсерінен туындаған ауруларды диагностикалау, емдеу және алдын-алудың барабар әдістерін әзірлеу мақсатында олардың уытты әсерін зерттейтін ғылыми пән. Наркологияның басты міндеттерінің бірі науқастарды алкогольизм мен наркоманиядан емдеу болып табылады. Тұтастай алғанда, медициналық профилактика адамдардың нашакорлық аурулары, олардың шекаралары, клиникалық және мінез-құлықтық көріністері, жас ерекшеліктері, алкоголь мен есірткінің адам ағзасына токсикалық әсері туралы дұрыс ақпараттан тұрады. Заманауи жалпы медицина дәрігері науқасты және оның туыстарын клиникалық және қосымша тексеру әдістері негізінде, ең алдымен, алғашқы медициналық-санитарлық көмек деңгейінде тиісті профилактикалық іс-шаралардың объектісіне айналатын, жоғары қауіпті топтарды анықтай алуы керек.

1.2. Пәннің саясаты:

№	Студенттерге қойылатын талап	Орындамаған жағдайда айыптау шаралары
1.	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Тәжірибелік сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді. Оқу журналына

		және дәріс журналына бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа сай болуы (халат, колпак, ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	Студентте медициналық санитарлық кітапшаның болуы.	Медициналық санитарлы кітапшасыз студент клиниканың бөлімшеріне жіберілмейді және тәжірибелік журналға бж қойылады.
6	СӨЖ тапсырмаларын өз уақытында тапсыру.	СӨЖ өз уақытында тапсырылмаса жұмыс қабылданбайды және 0 балл қойылады.
7	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен қарауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
8	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

1.3. Пәннің мақсаты: Поликлиника жағдайында және үй жағдайында психикалық және наркологиялық ауруларды ересектер мен балаларда ерте диагностикалау үшін; госпитальға дейінгі деңгейде және үй жағдайында психикалық және наркологиялық ауруларға емдеу-профилактикалық шаралардың кешенін жүргізу үшін; психиатриялық және наркологиялық аурулардың госпитальға дейін және госпиталь деңгейінде шұғыл жағдайларды диагностикалау және дәрігерлік көмек көрсету үшін және сот-психиатриялық және наркологиялық экспертизаларды анықтау үшін керек білімдер мен тәжірибелік дағдалырды қалыптастыру.

1.4. Пәннің міндеттері:

- ✓ клиника-анамнездік деректердің негізінде ең жиі тараған психиатриялық ауруларды диагностикалауды үйрету;
- ✓ психиатриялық және наркологиялық ауруды зерттеуінің тәжірибелік дағдыларын қалыптастыру және патологиялық белгілердің негізінде локализация мен процесстің табиғатын анықтау үшін олардың диагностикалық маңызын бағалау;

OÑTÛSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Силлабус	82/11 20 беттің 6 беті

- ✓ қосымша зерттеу әдістерінің деректерін дұрыс анықтай білу – электрофизиологиялық, биохимиялық, иммунологиялық, нейровизуализациялық және басқалар;
- ✓ ем тағайындауға, профилактикалық шараларды жүргізуге және еңбекке жарамдылығын анықтауға негіз болатын жиі тараған аурулардың клиникалық диагнозын белгілеуді үйрету;
- ✓ әртүрлі аурулар кезінде нерв жүйесінің өзгерістері туралы нақты ой қалыптастыра білу;
- ✓ клиникалық симптомдар мен синдромдар негізінде наркотикалық заттарды дифференциалды анықтай білу;
- ✓ неврологиялық, психиатриялық және наркологиялық аурулардың негізгі алдын алу принциптері мен шараларына үйрету;
- ✓ психиатрия және наркологиядағы құқықтық сұрақтарының принциптеріне үйрету.

1.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелері

- ✓ неврологиялық, психиатриялық және наркологиялық аурулардың диагностикасының негіздерін;
- ✓ госпитализацияға жататын клиникалық көріністерін; науқастарды үй жағдайында жүргізудің ережелерін біледі;
- ✓ Білімін және түсінгенін қолдана білу: науқастарды дайындауды қолданады және зертханалық-инструментальды зерттеу әдістерін жүргізуге қатысады;
- ✓ психиатриялық және наркологиялық аурулармен жұмыс жүргізгенде қауіпсіздік шараларын қолданады, профилактикалық шараларды ұйымдастыруға қатысады; неврология, психиатрия және психологияда ғылыми зерттеу әдістері мен академиялық жазуларды қолдана біледі;
- ✓ неврология, психиатрия және психологияда фактілердің, құбылыстырардың, теориялардың және олардың өзара тәуелділігінің білімі мен түсінігін қолданады; академиялық шыншылдықтың принциптері мен мәдениетінің мәнін түсіне біледі.

1.6. Пререквизиттер: медицинадағы латын тілі, анатомия, физиология, жалпы патология, психология негіздері және қатынас дағдылары, фармакология, фармакотерапия, мейіргерлік іс негіздері, терапия және неврологиядағы мейіргер ісі, педиатридағы мейіргер ісі, акушерия және гинекологиядағы мейіргер ісі, жұқпалы аурулар.

1.7. Постреквизиттер: Дерматовенерологиядағы, офтальмологиядағы және оториноларингологиядағы мейіргер ісі.

1.8. Пәннің қысқаша мазмұны: психиатрия пәні, міндеттері мен мазмұны. Басқа пәндердің ішіндегі психиатрияның орны. Сезу және қабылдау бұзылыстары. Ойлау бұзылыстары. Есте сақтау, назар мен интеллекттің бұзылыстары. Эмоционалды-еріктілік сферасының бұзылыстары. Назар мен ойлау патологиясы. Тұлғаның бұзылыстары.

1.9. Тақырыптық жоспар: әр сабақтың тақырыптары, қысқаша мазмұны және ұзақтығы.

1.9.1. БӨЖ тақырыптық жоспары.

№ П /п	БӨЖ тақырыбы	БӨЖ тапсырмаларын өткізу түрлері	БӨЖ-ді бағалау нысандары	БӨЖ тапсыру мерзімі	Сағат саны
1	Психикалық денсаулыққа қауіп факторларын анықтау.	Презентация, тесттік сұрақтарды,	Ауызша қорғау,	2	4
2	Психикалық және эпидемиологиялық ерекшеліктері.	жағдайлық есептерді шешу және дайындау,	сұрақ жауап, топ арасында талқылау.	2	4
3	Психикалық және әдеттік бұзылыстардың жастық континуумда этиопатогенез ерекшеліктері	шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету алгоритмдерін құрастыру,		3	4
4	Параклиникалық зерттеу әдістері. Электроэнцефалография, реоэнцефалография, компьютерлі томография, магнитті-резонансты терапия – диагностика мүмкіншіліктері.	талқылау, интеллект карталар.		4	4
5	Патопсихологияның тәжірибелік есептері, диагностикалау және іс-шаралардың түрлері.			5	4
6	Белсенді (позитивті) психопатологиялық син			6	4

	дромдар.				
7	Негативті (дефицитарлы) психопатологиялық синдромдар.			7	4
				Аралық бақылау	
8	Психикалық науқастарды зерттеудің негізгі әдістері.			8	4
9	Психиатрияның құқықтық сұрақтары.			9	3
10	Сот-психиатриялық экспертиза.			10	3
11	Қабылдауды сезу бұзылыстары.			11	3
12	Ойлау бұзылысы			12	3
13	Психикалық денсаулыққа қауіп факторларын анықтау. Психиатрияның ғылым ретіндегі тарихы. Шетелдік, Кеңестік, Қазақстандық ғалымдардың психиатрияға қосқан үлесі.			13	3
				Аралық бақылау	
14	Үйде және ауруханада психикалық әл ауқаты проблемалары бар науқастарға күтім жасау.			14	3
	Барлығы				50с

1.9.2. БОӨЖ тақырыптық жоспары.

№ П/п	БОӨЖ тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат аны
1	Психикалық денсаулық және жеке дамуы, қауып факторларымен критерилері.	Кіріспе. Психикалық денсаулық және жеке дамуы, қауып факторларымен критерилері. Жеке дамулар.	1
2	Нервті-психикалық бұзылыс түрлері аддикция кезінде.	Нервті-психикалық бұзылыс түрлері. Аффективті бұзылыстар. Себепсіз қорқыныштармен невроздар.	1
3	Аддикция. Аддикция түрлері. Аддиктивті мінез-құлықтың биологиялық механизмдері.	Аддикция туралы түсінік. Аддикция түрлері. Аддиктивті мінез-құлықтың биологиялық механизмдері.	1
4	Аддиктивті мінез-құлықтың биологиялық, психологиялық және әлеуметтік механизмдері.	Аддиктивті мінез-құлықтың биологиялық, психологиялық және әлеуметтік механизмдері. Аддиктивті мінез құлықтың әлеуметтік психологиялық факторларының құрылымы.	1
5	Психогигиена, психопрофилактика және психотерапия.	Психогигиена түрлері. Тәуелділіктің психопрофилактикасы және психотерапиясы.	1
	Барлығы:		5 с

1.9.3 Аудиториялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№ П/п	Аудиториялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Психикалық денсаулыққа қауіп факторларын анықтау.	Психикалық денсаулыққа қауіп факторларын анықтау. Психикалық денсаулық, оның критерийлары және нығайту жолдары.	1
2	Үйде және ауруханада	Үйде және ауруханада	1

	психикалық әл ауқаты проблемалары бар науқастарға күтім жасау.	психикалық әл ауқаты проблемалары бар науқастарға күтім жасау. Әр түрлі психикалық бұзылыстардан кейінгі мейірбикелік күтім мен бақылауда ұстау.	
3	Медициналық ақпарат алу және жеке адамдар мен топтардың психиатриялық алдын алу қажеттілігін анықтау.	Медициналық ақпарат алу және жеке адамдар мен топтардың психиатриялық алдын алу қажеттілігін анықтау.	2
4	Біріншілік, екіншілік және үшіншілік психиатриялық профилактика бойынша іс шараларды жоспарлау	Біріншілік, екіншілік және үшіншілік психиатриялық профилактика бойынша іс шараларды жоспарлау	1
5	Мектептерде және жастар орталықтарында психикалық денсаулық мәселелері бойынша психиатриялық кеңес беру.	Мектептерде және жастар орталықтарында психикалық денсаулық мәселелері бойынша психиатриялық кеңес беру.	1
6	Адамдарға күйзеліске қарсы тұруды үйрету және немесе сол туралы ақпараттарды беру.	Адамдарға күйзеліске қарсы тұруды үйрету және немесе сол туралы ақпараттарды беру. Суицидтік мінез-құлық. Аффективті бұзылуларды емдеу және алдын-алу.	1
7	Ауыр жарақаттан кейінгі қауіпті топтағы адамдарға ақпарат және немесе білім беру.	Ауыр жарақаттан кейінгі қауіпті топтағы адамдарға ақпарат және немесе білім беру.	1
8	Медициналық профилактика бөлімшелері (кабинеттері), учаскелік дәрігерлер кабинеттері, «денсаулық мектептері», «науқастар мектептері» жағдайында пациенттерді оқытуды жүргізу.	Медициналық профилактика бөлімшелері (кабинеттері), учаскелік дәрігерлер кабинеттері, «денсаулық мектептері», «науқастар мектептері» жағдайында пациенттерді оқытуды жүргізу.	2
9	Алкоголизм (ургенттік күйлер).	Алкогольмен жедел улану. Мас болу дәрежесі. Мас болу диагностикасы. Жедел алкогольдік интоксикацияны емдеу. Патологиялық мас болу, диагностика және сот-	1

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Силлабус		82/11 20 беттің 11 беті

		психиатриялық бағалау.	
10	Нашақорлық және уытқұмарлық (ургенттік жай-күй).	Үлкен нашақорлық синдромы. Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы.	1
	Барлығы:		10с.

1.9.4. Симуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№ П/п	Симуляциялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Психикалық денсаулыққа қауіп факторларын анықтау.	Психикалық денсаулыққа қауіп факторларын анықтау. Психикалық денсаулық, оның критерийлары және нығайту жолдары.	2
2	Үйде және ауруханада психикалық әл ауқаты проблемалары бар науқастарға күтім жасау.	Үйде және ауруханада психикалық әл ауқаты проблемалары бар науқастарға күтім жасау. Өр түрлі психикалық бұзылыстардан кейінгі мейірбикелік күтім мен бақылауда ұстау.	2
3	Медициналық ақпарат алу және жеке адамдар мен топтардың психиатриялық алдын алу қажеттілігін анықтау.	Медициналық ақпарат алу және жеке адамдар мен топтардың психиатриялық алдын алу қажеттілігін анықтау.	2
4	Біріншілік, екіншілік және үшіншілік психиатриялық профилактика бойынша іс шараларды жоспарлау	Біріншілік, екіншілік және үшіншілік психиатриялық профилактика бойынша іс шараларды жоспарлау	2
5	Мектептерде және жастар орталықтарында психикалық денсаулық мәселелері бойынша психиатриялық кеңес беру.	Мектептерде және жастар орталықтарында психикалық денсаулық мәселелері бойынша психиатриялық кеңес беру.	2
6	Адамдарға күйзеліске қарсы тұруды үйрету және немесе сол туралы ақпараттарды беру.	Адамдарға күйзеліске қарсы тұруды үйрету және немесе сол туралы ақпараттарды беру. Суицидтік мінез-құлық.	2

		Аффективті бұзылуларды емдеу және алдын-алу.	
7	Ауыр жарақаттан кейінгі қауіпті топтағы адамдарға ақпарат және немесе білім беру.	Ауыр жарақаттан кейінгі қауіпті топтағы адамдарға ақпарат және немесе білім беру.	2
8	Медициналық профилактика бөлімшелері (кабинеттері), учаскелік дәрігерлер кабинеттері, «денсаулық мектептері», «науқастар мектептері» жағдайында пациенттерді оқытуды жүргізу.	Медициналық профилактика бөлімшелері (кабинеттері), учаскелік дәрігерлер кабинеттері, «денсаулық мектептері», «науқастар мектептері» жағдайында пациенттерді оқытуды жүргізу.	2
9	Нашақорлық әлеуметтік ауру және нашақорлықтың әлеуметтік салдары ретінде.	Үлкен нашақорлық синдромы. Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы.	2
10	Никотиномания (шылым шегу), жасөспірімдер арасындағы никотинге тәуелділіктің ерекшеліктері	Никотинизмнің бастапқы интоксикация сатылары. Никотинизм сатылары. Шылымға тәуелділік сатылары. Никотиннің адам ағзасына әсері. МКБ-10 бойынша никотинді болдырмау симптомдары. Алдын алудың психологиялық негіздері.	2
11	Жасөспірімдер арасындағы маскүнемдік және араққұмарлық. Алдын алудың медико-психологиялық негіздері.	Алкогольмен жедел улану. Мас болу дәрежесі. Мас болу диагностикасы. Жедел алкогольдік интоксикацияны емдеу. Патологиялық мас болу, диагностика және сот-психиатриялық бағалау. Алкоголизмнің клиникалық көріністері: ағым кезеңдері. Алкогольді абстинентті синдромы. Алкоголизмнен туындаған неврологиялық және соматикалық бұзылулар.	1

12	Жасөспірімдер арасындағы нашақорлықпен токсикомания. Алдын алудың әлеуметтік-психологиялық және құқықтық негіздері.	Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы.	1
13	Нашақор балалардың ата аналарына көрсетілетін әлеуметтік-психологиялық көмектің түрлерімен әдістері.	Қарасора препараттарын қолдану, жедел және созылмалы гашиш интоксикациясының клиникасы. Кокаиномания, кокаинді бір рет қабылдаудағы және созылмалы интоксикациядағы психикалық бұзылулар. Есірткіге жатқызылған барбитураттар: созылмалы интоксикация кезіндегі психикалық және соматикалық бұзылулар. LSD және галлюциногендер.	1
14	Әлеуметтік қызмет маманының нашақорлық және оны шешу жолдарындағы координациялық шешу жолдары.	Нашақорлықтың алдын алудағы орта медициналық персоналдың рөлі. Дәрілік заттар кезіндегі психикалық бұзылулар. Атропиндік делирийдің клиникалық ерекшеліктері. Барбитураттармен жедел және созылмалы улану – делирий, эпилептиформды синдром, псевдопараликалық синдром.	1
Барлығы			25 с

1.9.5. Клиникадағы тәжірибелік сабақтардың тақырыптық жоспары

№ П/п	Клиникадағы тәжірибелік сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Психикалық денсаулыққа қауіп факторларын анықтау.	Психикалық денсаулыққа қауіп факторларын анықтау. Психикалық денсаулық, оның критерийлары және нығайту жолдары.	3
2	Үйде және ауруханада психикалық әл ауқаты проблемалары бар науқастарға күтім жасау.	Үйде және ауруханада психикалық әл ауқаты проблемалары бар науқастарға күтім жасау. Әр түрлі психикалық бұзылыстардан кейінгі мейірбикелік күтім мен бақылауда ұстау.	3

3	Медициналық ақпарат алу және жеке адамдар мен топтардың психиатриялық алдын алу қажеттілігін анықтау.	Медициналық ақпарат алу және жеке адамдар мен топтардың психиатриялық алдын алу қажеттілігін анықтау.	3
4	Біріншілік, екіншілік және үшіншілік психиатриялық профилактика бойынша іс шараларды жоспарлау	Біріншілік, екіншілік және үшіншілік психиатриялық профилактика бойынша іс шараларды жоспарлау	4
5	Мектептерде және жастар орталықтарында психикалық денсаулық мәселелері бойынша психиатриялық кеңес беру.	Мектептерде және жастар орталықтарында психикалық денсаулық мәселелері бойынша психиатриялық кеңес беру.	4
6	Адамдарға күйзеліске қарсы тұруды үйрету және немесе сол туралы ақпараттарды беру.	Адамдарға күйзеліске қарсы тұруды үйрету және немесе сол туралы ақпараттарды беру. Суицидтік мінез-құлық. Аффективті бұзылуларды емдеу және алдын-алу.	4
7	Ауыр жарақаттан кейінгі қауіпті топтағы адамдарға ақпарат және немесе білім беру.	Ауыр жарақаттан кейінгі қауіпті топтағы адамдарға ақпарат және немесе білім беру.	3
8	Медициналық профилактика бөлімшелері (кабинеттері), учаскелік дәрігерлер кабинеттері, «денсаулық мектептері», «науқастар мектептері» жағдайында пациенттерді оқытуды жүргізу.	Медициналық профилактика бөлімшелері (кабинеттері), учаскелік дәрігерлер кабинеттері, «денсаулық мектептері», «науқастар мектептері» жағдайында пациенттерді оқытуды жүргізу.	3
9	Нашақорлық әлеуметтік ауру және нашақорлықтың әлеуметтік салдары ретінде.	Үлкен нашақорлық синдромы. Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы.	3
10	Никотиномания (шылым шегу), жасөспірімдер арасындағы никотинге тәуелділіктің ерекшеліктері	Никотинизмнің бастапқы интоксикация сатылары. Никотинизм сатылары. Шылымға тәуелділік сатылары. Никотиннің адам ағзасына әсері. МКБ-10 бойынша никотинді болдырмау симптомдары. Алдын алудың психологиялық негіздері.	3
11	Жасөспірімдер арасындағы маскүнемдік және араққұмарлық. Алдын алудың медико-психологиялық негіздері.	Алкогольмен жедел улану. Мас болу дәрежесі. Мас болу диагностикасы. Жедел алкогольдік интоксикацияны емдеу. Патологиялық мас болу, диагностика және сот-психиатриялық бағалау. Алкоголизмнің клиникалық көріністері: ағым кезеңдері. Алкогольді абстинентті синдромы. Алкоголизмнен туындаған неврологиялық және соматикалық	3

OÑTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Силлабус		82/11 20 беттің 15 беті

		бұзылулар.	
12	Жасөспірімдер арасындағы нашақорлықпен токсикомания. Алдын алудың әлеуметтік-психологиялық және құқықтық негіздері.	Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы.	
13	Нашақор балалардың ата аналарына көрсетілетін әлеуметтік-психологиялық көмектің түрлерімен әдістері.	Қарасора препараттарын қолдану, жедел және созылмалы гашиш интоксикациясының клиникасы. Кокаиномания, кокаинді бір рет қабылдаудағы және созылмалы интоксикациядағы психикалық бұзылулар. Есірткіге жатқызылған барбитураттар: созылмалы интоксикация кезіндегі психикалық және соматикалық бұзылулар. LSD және галлюциногендер.	
14	Әлеуметтік қызмет маманының нашақорлық және оны шешу жолдарындағы координациялық шешу жолдары.	Нашақорлықтың алдын алудағы орта медициналық персоналдың рөлі. Дәрілік заттар кезіндегі психикалық бұзылулар. Атропиндік делирийдің клиникалық ерекшеліктері. Барбитураттармен жедел және созылмалы улану – делирий, эпилептиформды синдром, псевдопараликалық синдром.	4
	Барлығы		30 с

1.10. Әдебиеттер:

- Сыздыкова, А. Қ. Психиатрия пәніне арналған тәжірибелік сабақтар: оқу құралы / А. Қ. Сыздыкова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.
- Күдерінов Т. Қ. Шекаралық психиатрия : оқу құралы / Т. Қ. Күдерінов, М. К. Күдерінова . - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 167 бет.
- Жарбосынова Б. Б. Сот психиатриясы : оқу құралы / Б. Б. Жарбосынова, Ф. М. Құдиярова. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 230 бет. с
- Психопатологические особенности детского, подросткового и юношеского возраста : учебное пособие / Н. Ш. Ахметова. - 3-е изд. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 140 с
Экземпляры: всего: 25 - ЧЗ-2(2), ЧЗ-3(1), АУЛ(22)
- Психиатрия: оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-бас., өнд. және толықтыр. - М. : "Литтерра", 2016. - 576 с
- Ф. М. Құдиярова. - Алматы : Эверо, 2013. - 316 бет. с.
- Жарбосынова, Б. Б. Психиатрия: оқулық / Б. Б. Жарбосынова, Психиатрия и наркология: учебник / Н. Н. Иванец [и др.]. - ; Рек. УМО по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 832 с. : ил.
- Цыганков, Б. Д. Психиатрия: учебник / Б. Д. Цыганков, С. А. Овсянников ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый МГУ им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.
- Жарбосынова, Б. Б. Психиатрия: оқулық / Б. Б. Жарбосынова, Ф. М. Құдиярова. - Алматы : Қазақстан, 2011. - 316 бет с.

OÑTÚSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	82/11 20 беттің 16 беті
Силлабус			

Незнанов, Н. Г. Психиатрия: учебник / Н. Г. Незнанов. - ; Рек. ГОУ ВПО ММА им. И. М. Сеченова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 496с.

Психиатрия: оқулық / Н. М. Жариков [ж. б.]. - Алматы : Эверо, 2010. - 524 бет. с.

Цыганков, Б. Д. Психиатрия: учеб. для вузов / Б. Д. Цыганков. - Рек. Учеб.-методическим объедин. по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009

Қосымша әдебиеттер:

Сарсембаев, К. Т. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы = Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий : учебное пособие / К. Т. Сарсембаев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С

Ардт, П. Психосоматика и психотерапия. Справочник: справочник / П. Ардт, Н. Клинген ; Пер. с нем. - М. : Медпресс-информ, 2014. - 368 с. : ил.

Сарсембаев, К. Т. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий : учебник / К. Т. Сарсембаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы : Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Менделевич, В. Д. Психиатрическая пропедевтика: практическое рук. / В. Д. Менделевич. - 5-е изд., перераб. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 576 с.

Гейслер, Е. В. Психиатрия: конспект лекций / Е. В. Гейслер, А. А. Дроздов. - М. : Эксмо, 2007. - 159 с.

Ақпаратпен қамтамасыз ету және интернет ресурстар

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Зан» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com

1.11. Оқытудың және сабақ берудің әдістері:

- **Ағымдық бақылау:** тестілеу, ауызша сұрақтарға жауап беру, практикалық дағдыларды бағалау.
- **Аралық бақылау:** тест тапсырмаларын орындау, сұхбаттасу
- **Қорытынды бақылау:** емтихан тест түрінде КТБО да жүргізіледі.

1.12. Білімді бағалаудың критерилері мен ережесі.

Бағалау	Пайдаланылатын басқару құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест ...)	Вес

ТС 1 (ТС А (дәрістер, семинарлар)): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық талқылауларға қатысу)	Зсыни талдауға арналған тапсырмалар: - бақылау сұрақтары - тапсырмалар - тесттер	15%
ТС 2 (ТС С (модельдеу)): модельдеу курсына бару, практикалық дағдылардың топтық және жеке жетістіктеріне қатысу.	Практикалық дағдыларды дамыту және құзіреттіліктерді талқылау; Талқыланатын мәселелер бойынша дәлелдерді ұсыну.	15%
Аралық бақылау	Курс тестілері	15%
СӨЖ дің орындалуы	СӨЖ тақырыптарын уақытылы орындау (эссе, эссе, презентация)	15%
Емтиханға қабылдау рейтингі		x 60%
Қорытынды емтихан	Пәннің тақырыптары бойынша тесттер (100 сұрақ) және билеттер: теориялық сұрақтар, жағдайлық есептер және СӨЖ сұрақтары	X 40%
Курс бойынша қорытынды бағалау		0-100 баллдан

Білімдерін бағалау шкаласы

Әріп жүйесімен бағалау	Баллдың сандық эквиваленті	Пайыздық қатынасы	Дәстүрлі жүйесімен бағалау
A	4,00	95-100%	Үлгілі
A-	3,67	90-94%	
B+	3,33	85-89%	Жақсы
B	3,00	80-84%	
B-	2,67	75-79%	
C+	2,33	70-74%	Қанағаттанарлық
C	2,00	65-69%	
C-	1,67	60-64%	
D+	1,33	55-59%	
D	1,0	50-54%	Қанағаттанарлықсыз
F _x қайта тапсыру	0,5	24-49%	
F	0	0-24%	

Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша бақылау формаларының белгіленген арақатынасы негізінде ресми мәлімдемеге енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға = ((ТС (аудиториялар, семинарлар) + ТС модельдеу + ТС (шекаралық бақылау) + CDS) = RD (кіру рейтингі) x 60% + рейтинг (E x 40%)

Емтихан (жеке): ауызша билет сұрақтары, қорытынды тест

Оларды іске асыру бойынша нұсқаулықтар (ұсыныстар):

Аудиторияға (дәрістер, семинарлар) дайындық кезінде берілген үлестірімді мұқият оқып шығыңыз және қайталаңыз.

Бағалау критерийлері:

Қорытынды тест: бүкіл курстың білімі мен түсінігін тексеру.

Тестте 50-ден 100-ге дейін сұрақ, әр дұрыс жауап - 1 балл.

Тапсыру мерзімі

Аяқталған тапсырмаларды жүктеу мерзімі - оқу курсы аяқталғаннан бастап екі апта.

Жеткізілім кешіктірілген жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75 - 0,9

• РД = TC1A+TC2C+TC3+AB+CӨЖ

• ИТ= РДx60%+Е x 40%

Білім алушылардың білімін бағалау критерийлері

Бағалау критерийлері	<p>Өте жақсы «А»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда</p> <p>Жақсы «В+» - «С+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда</p> <p>Қанағаттанарлық «С» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда</p> <p>Қанағатсыз «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда</p>
----------------------	--

Қосымша – 1.

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Студенттің науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін талдау дәрежесі.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін білмейді.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін қанағаттанарлық деңгейде біледі.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін жақсы деңгейде біледі	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін біледі.
ОН 2	Студенттің денсаулықты	Денсаулықты нығайту және	Денсаулықты нығайту және	Денсаулықты нығайту және	Денсаулықты нығайту және

	нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыру бойынша шешімдер қабылдауы.	аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды түсінбейді.	аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды бойынша қанағаттанарлық деңгейде түсінеді.	аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды жақсы деңгейде түсінеді.	аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды түсінеді.
ОНЗ	Студенттің денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын жасай алу дәрежесі.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын қолдана алмайды.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын қанағаттанарлық деңгейде қолданады.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын жақсы деңгейде қолданады.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын қолданады.
ОН4	Студенттің денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсету	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсете алмайды.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді қанағаттанарлық деңгейде көрсетеді.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді жақсы деңгейде көрсетеді.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсетеді.

	дәрежесі.				
ОН5	Студенттің жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын көрсету.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын талдай алмайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын қанағаттанарлық деңгейде талдайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын жақсы деңгейде талдайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын талдайды.